

יו"ר ע"י מוסדות
שארית ישראל
ווילעדיק בער
קאראסטין
אוקריינא

שארית ישראל

דברי תורה
וסיפורים
מרבני
הרה"ק רבי
ישראל
דוב בער
ווילעדיק
זצוק"ל

**אור
העבודה**
פנינים מדברי רבינו בעניני עבודת ה'

**אור
הפרשה**
דברי תורה מרבינו על פרשת השבוע

'כי בכל עצב יהיה מותר' (משלי יד כג) כתיב, והמותר היא השמחה הבאה אחר העצב, וישמח על זה שהקב"ה רוצה לשרות במקום משוקץ כזה – הגוף, ויקבל עליו שלא לעשות עוד עבירות, שלא יהיה מרכבה להיכלות הטומאה ר"ל.

ואחר כך כשקיבל עליו להיות 'סור מרע' אז יכול לקיים 'ועשה טוב', דהיינו בלימוד התורה, ואז יכול הקב"ה לשרות באותיות התורה והתפילה, ותשובה זו [שמביא רבינו לעיל] בוודאי יהיה לו קיום, מחמת שאינו עושה לגרמיה כלום, שכבר הוא חושב כמת, שגופו נשבר ונדכה, ואז יהיה לו שמחה גדולה ולא יבלבל לו דאגת פרנסה, וגם שארי תאוות וגדלות וכעס, מחמת שאינו נחשב לכלום כנ"ל, כמו שאמרו רבותינו ז"ל (תמיד לב). 'הרוצה לחיות ימית את עצמו', היינו הרוצה שיחיה בשמחה ימית את עצמו קודם כנ"ל, ואז נעשה כל אחד מאיבריו מרכבה להשרות בו השכינה.

(שער התקשרות עמוד כ)

'מחנה בני דן מאסף לכל המחנות' (במדבר יכה)

הצדיקים שהם בבחינת משיח יכולים ללמוד קודם התפילה. וזהו הפירוש 'מי שתורתו אומנותו כגון רבי שמעון בר יוחאי וחבריו – פטור מן התפילה' (שבת יא.), ולמה תפס 'כגון רבי שמעון בר יוחאי', משמע אבל אחר אינו רשאי.

הענין הוא, כי מרבי שמעון בר יוחאי ואילך התחיל להתנוצץ שני אלפים ימות המשיח, ומהבעל שם טוב ז"ל ואילך התחיל להתנוצץ התגלות משיח, על כן יש ביכולת הצדיקים שמהבעש"ט ואילך להתפלל אף לאחר זמן הרבה, ואצלם תורתם אומנותם, שיש בזה אומנות גדולה ללמוד ואף על פי כן להתפלל, והכוונות של התפילה הם מכוונים בזמן הראוי, ונוסח התפילה אומרים אף לאחר זמן הרבה.

ועוד יש בחינה בזה במה שמתפלל שלא בזמנה, כי כתיב 'מחנה בני דן מאסף לכל המחנות', הפירוש הוא, הצדיקים שהם בבחינת 'מחנה דן', שרואים רק למחות ולהמתיק הדינים מעל ישראל, הם יכולים להתפלל שלא בזמנה, להעלות התפילות של ישראל, ויש בזה עוד ענינים עמוקים.

(עמוד סג)

**זמני
כניסת
ויציאת
השבת**

ירושלים	בני ברק	ניו יורק	לונדון	אנטוורפן	קאראסטין
כניסת השבת 7:10	7:25	8:10	9:03	9:40	9:02
יציאת השבת 8:29	8:31	9:19	10:34	11:13	10:34
רבינו תם 9:03	9:00	9:40	10:39	11:14	10:35

שתכלית ענין משיח הוא בירור כל ניצוצי הקדושה אשר בחינת לע"ז, וכן יש חילוק נשמות בדרכיהם, שהבעש"ט ז"ל וההולכים בעקבותיו והנכללים בצדיקי הדור, שכל עניניהם הוא בבחינת הייחודים, המה בבחינת התחדשות לבושי התורה, אבל שאר עם בני ישראל ההולכים בעקבות קדמונינו, שהמה קודש וכל עניניהם קודש, ואין הבדל כי אם בבחינת הלבוש, שאותן ההולכים בעקבות הבעל שם טוב ז"ל וחביריו המה בחינת בהירות האור וייחודים, ואנשי העולם הולכים על דרך הכנעה ושפלות ביגיעת עול התורה והמצוות וכו'.

וזהו 'יבצור רוח נגידים' (תהלים עו ג), שלבסוף בעקבא דמשיחא יהיה התכללות ב' העובדות, שאפילו בחינת הנגידים - ענין החסידות בהתפעלות ואור, יהיה בהם גם כן ענין הכנעה, לבל יפלו בהוללות ח"ו, 'ולשמחה מה זו עושה' (קהלת ב ב), וזהו 'יבצור' לשון הכנעה והשפלה והקטנה, ועל ידי זה 'ובציר ישיג את זרע' (ויקרא כו ה).

(שער הזמנים עמוד קנב)

בונה (ב)

מותר לעשות בשבת מחיצות עראי, וכן לסתרון. ברם, מחיצות עראי צריך שיהיו בהן שני תנאים:

א. שלא עשאן אלא לזמן קצר, ואם עשאן לכמה ימים הרי זה אסור מן התורה.

ב. שלא עשה מחיצה המתרת, דהיינו כגון שבנה מחיצה לשמש כדופן לסוכה, או להתיר טלטול בשבת. וההיתר הוא רק כשעושה את המחיצה לצניעות בעלמא. כגון להפסיק בין האנשים לנשים בסעודה וכדו'.

כיסוי המיועד לכסות בורות בבית או ברחוב - אסור להרימו או להחזירו למקומו, משום שנראה כבונה וסותר. ואם יש בכיסוי בית אחיזה שמוכיח שהוא מיועד לשימוש ואינו טפל לקרקע - מותר להרימו ולהחזירו.

בית האחיזה אינו צריך להיות דווקא בצורת ידית בולטת, אלא כל תיקון שנעשה בכיסוי שמקל להגביהו. ולכן במכסה הביוב בבית שיש לו שפה בולטת מותר להרימו או להחזירו בשבת.

יום ד' כ"ב סיון - הרה"ק ר' ברוך אשר מטשערנוביל
בהרה"ק ר' אהרן זצ"ל

הרה"ק ר' חיים דב מוואסלוי בהרה"ק ר' שלום זצ"ל

הרה"ק ר' איתמר מנדבורנא בהרה"ק ר' מאיר
מקרעטשניף זצ"ל

הרה"ק ר' ישראל מרדכי בהרה"ק ר' יוחנן
מרחמסטריווקא זצ"ל

יום ה' כ"ג סיון - הרה"ק ר' אהרן ב"ר חיים מברעזנא
זצ"ל

יום ו' כ"ד סיון - הרה"ק ר' יעקב יצחק מבלענדוב
בהרה"ק ר' חיים מאיר יחיאל ממוגלינצא זצ"ל

יום שבת קודש י"ח סיון - הרה"ק ר' ישכר בער
מראדושיץ ב"ר יצחק זצ"ל

יום ב' כ' סיון - הרה"ק ר' צבי הירש ב"ר שלום זעליג
מנדבורנא צמח ה' לצבי זצ"ל

הרה"ק ר' זאב בהרה"ק ר' יוחנן מרחמסטריווקא זצ"ל

יום ג' כ"א סיון - הרה"ק ר' שלמה ממונקאטש
בהרה"ק ר' אלעזר מלאנצהוט זצ"ל

הרה"ק ר' אהרן (השני) מלעכוויטש ב"ר מרדכי זצ"ל

האיש, שגורלם של נידונים רבים נתון בידי, היה שרוע על הארץ, שיכור כלוט. המתווך הרהיב עוז, ניגש אל השר וניסה לעוררו משנתו. זמן רב טלטל את גופו הכבד, קרא בשמו וניסה להקיצו. לבסוף פקח הלה עין אחת, ומתוך דמדומי השכרות זיהה את היהודי העומד מולו. "מה רצונך?" קצף עליו.

"**כבוד השר**", רעד קולו של היהודי, "אני יודע שראוי אני לעונש מוות על בואי אליך עכשיו, אך אני מוכן למות ובלבד שלא יישפך דמו של צדיק חף מכל פשע". הוא תיאר בקיצור באוזני השר את העוול שנעשה בצ'רנוביל. "אנא", התחנן, "חתום על צו האוסר את הוצאתו להורג".

מוחו ההלום של השר הצטלל מעט. "הלבלר שלי איננו כאן", אמר, "ואיך אוכל למלא את בקשתך?"

המתווך ניגש אל שולחן השרד, נטל את נייר המכתבים של השר וכתב עליו את הנוסח שהכין עורך הדין מטשרנוביל. "הנה, חסרה רק חתימת ידו של השר!", פנה אליו. הלה הניע את אצבעותיו באיטיות ו...חתם על המסמך.

עוד באותו לילה יצא רץ בהול מלובלין לטשרנוביל. שם כבר החלו ההכנות להוצאתו להורג של הרבי. השליח הדחיר את הסוס בכל כוחו, ותלה את האגירת על מוט בתקווה שיתנוסס לעיני האנשים בטרם יהיה מאוחר. הוא בא למקום ברגע האחרון ממש וחיי הצדיק ניצלו.

עיניו של ה'חזוה' יקדו כשאמר: "ראיתי כי נשמתו של רבי נחום, שנשתלק כבר לבית עולמו, ועמו נשמות עוד צדיקים, ירדו ללוות את האיש שסיכן את חייו למען הצלתו. לכן הלכתי גם אני ללוותו".

•

בעיר לייזנסק גר איש עשיר, ולו חנות גדולה. מדי בוקר אחרי התפילה נהג ללכת אל החנות ולעמוד שם כל היום. יום אחד שאל את עצמו: "לאיזו תכלית אני עמל כל כך? מה יהיה בסופי?" עוד באותו היום אמר לאשתו כי היום לא ילך אל החנות, אלא הלך אל בית המדרש ושם התפלל ולמד עד אחר הצהרים.

כך עשה גם למחר ובימים הבאים, ובני ביתו ניהלו במקומו את החנות. מדי ערב נהג האיש ללכת אל בית רבו, הרבי ר' אלימלך מליז'נסק, לשמוע ממנו דברי תורה. פעם אחת, בשעה שהיה אצל הרבי, אמר הרבי ר' אלימלך כי אם יצליח אדם לעצור את עצמו מלומר דברי שקר יממה שלמה מובטח לאותו אדם חלק בעולם הבא.

שמע זאת האיש והחליט לנסות ולקיים זאת. מה עשה? סגר את דלת חדרו במנעול כדי שלא יהיה לו שום מגע או שיחה עם בני אדם ועל ידי כך יימנע מלומר דברי שקר כל אותו היום. בצהריים ביקשה כלתו של האיש, אשת בנו, להיכנס אל החדר, והנה החדר נעול. דפקה בדלת ואין עונה.

חששה האישה שמא חמיה התעלף בחדר וצעקה לעזרה. לקול זעקתה באו אנשים, שברו את המנעול ונכנסו פנימה. מצאו את בעל הבית יושב מעוטר בטלית ותפילין ולומד תורה. לכל השאלות ששאלו אותו לא ענה האיש דבר כי פחד שמא יאמר בשגגה דבר שקר. נבהלו מאוד בני הבית כי אמרו: "מי יודע – אולי השתק האיש לעולם ולא ידבר עוד..." והתחילו לבכות מאוד.

בתוך כך נכנס השכן הגוי וקרא בקול: "שכן, השאילני קרדומך!" פתח האיש את פיו והשיב: "אין לי קרדום." כשראו בני הבית כי האיש יכול לדבר, עזבוהו ויצאו מן החדר. לאחר שגמר את לימודו קם מן השולחן. לפתע ראה את הקרדום מונח תחת מיטתו. נבהל האיש מאוד וצעק: "אוי לי כי דיברתי היום שקר!" מיד הלך אל רבו הקדוש, הרבי ר' אלימלך.

ברגע שנכנס שאל אותו הרב: "והיכן הקרדום?" "הבין האיש שרבו יודע את כל מה שאירע לו באותו היום, ובכה מאוד. אמר לו הרבי: "היום הראו לך מן השמים שאי אפשר לקנות עולם הבא בפעם אחת. אבל כשמרגיל אדם את עצמו לדבוק באמת כשהוא עוסק יום יום במשא ומתן עם הבריות – זו הדרך שבה זוכים לעולם הבא".

הידיעה על פטירת המתווך היהודי התקבלה ברחובות לובלין במשיכת כתף. גם בחייו לא זכה המנוח להערכה יתרה. עסקיו המפוקפקים ואורח חייו הקלוקל היו ידועים לכל.

על כן נתקבלה בהפתעה רבה בקשת החווה מלובלין להודיע לו את מועד ההלוויה. הצדיק מיעט ללוות נפטרים, ופתאום הוא מבקש לדעת את שעת ההלוויה של איש רע-מעללים?

מראה הצדיק ההולך בעקבות המיטה השרה באוויר תחושת מסתורין. בתום ההלוויה פנו מקורבי הרבי אליו בבקשה להסביר את פשר המחווה הנדירה.

פני הצדיק הרצינו, "האיש הזה" פתח ואמר "קנה את עולמו בשעה אחת." והחל לספר: שנים רבות קודם לכן טלטלה פרשייה מעציבה את חצרו של רבי נחום מטשרנוביל. אנשי מדון רדפו את הצדיק והצרו את דרכו.

הם הגדילו לעשות כשטפלו עליו עלילות כזב לפני השלטונות. הללו פתחו בחקירה, ובעזרת עדי שקר הרשיעו את הצדיק וחרצו את גורלו למוות.

גור הדין הנורא הפיל אימה על אלפי חסידיו ומעריציו של הצדיק. שתדלנים פתחו במאמצי הצלה; קשרים הופעלו בכל הדרגים – לשווא. דומה היה כי כל השערים ננעלו. רבני העיר גזרו ימי תענית, ובתי הכנסת התמלאו המוני יהודים השופכים דמעות כמים, מתפללים ומנסים לקרוע שערי שמים.

ימים אחדים לפני ביצוע גזר הדין הגיעה ידיעה כי בלובלין מתגורר שר המשפטים, שבסמכותו לבטל את הגזירה. מייד שוגר שליח מהיר ללובלין, ובידו מכתב הממוען לרבה של לובלין, בבקשה למצוא איש קשר אל השר. עורך דין צייד את השליח במכתב מנוסח כהלכה, שהשר יוכל לחתום עליו מייד, אם יאות.

רבה של לובלין נחרד למקרא המכתב. הוא מיהר לזמן לאסיפה את נכבדי הקהילה, וביקש מהם להתגייס להצלת הצדיק. אלא שאיש מהם לא ידע כיצד להגיע אל השר.

האסיפה כמעט התפזרה, ואז נזכר אחד הנוכחים כי יש יהודי המנהל קשרים עם השר. למשמע שמו של האיש נפלו פניהם של הנאספים. זה היה המתווך מיודענו. "אל תבזבו רגעי!" דחק בהם הרב, "גשו אליו מיד ודברו על ליבו".

בלי תקוות רבות מילאו האנשים את מצוות הרב. תשובת האיש הייתה צפויה. "אכן", אישר, "אני מכיר את השר, אך היום אי-אפשר לפנות אליו. הוא מארח בביתו נשף חגיגי, ובו הוא שותה לשוכרה".

למשמע התשובה יצא הרב בעצמו אל בית האיש. שעה ארוכה דיבר על ליבו. האיש התכנס בהרהורים. ופתאום קם ואמר: "אם אלך אליו עכשיו, אני מסתכן שישלוף את אקדחו ויירה בי. אך אני מוכן לשים את נפשי בכפי. אלא שכל עוד אחרון האורחים לא עזב את ביתו – איש אינו מורשה להיכנס פנימה".

הלילה ירד. האיש התהלך סמוך לארמונו של השר, והמתין שמצהלות החוגגים יגוועו. רק בשעות הקטנות של הלילה דעכו הקולות ההוללים, והאיש החל לנסות להיכנס פנימה. בתחילה נהדף בידי שומרי הסף, אך הוא לא הרפה, ולבסוף נעתרו השומרים והניחו ליהודי לגשת אל בעל הבית השרוי בגילופין, בעודם מגחכים על טיפשותו להיכנס ללוע הארי.

שיניו של היהודי נקשו בחרדה כאשר עמד על מפתן סלון הבית המפואר. בתוך ליבו השלים עם גורלו הצפוי. באותם רגעים הציפו אותו רגשות חרטה על מעשיו הפסולים. "ניחא", הפטיר, "יהא מותי בעבור הצדיק כפרה על עוונתי!".

נטל רבינו את הלחמניה בידו והריחה, ושאל את הגבאים: האם הפרישו חלה מהעיסה? הגבאים לא ידעו לענות בבירור, ורבינו צוה אותם שילכו לברר אצל הרבנית.

באותה שעה שהתה הרבנית בחתונה שהתקיימה בעיר. הגבאים מיהרו למקום החתונה, ושאלו את פיה האם הפרישה חלה, השיבה הרבנית כי היא עצמה לא הפרישה, אבל הייתה שם הנערה המשרתת, והיא בוודאי הפרישה חלה.

חזרו הגבאים אל הבית ושאלו את הנערה האם הפרישה חלה, ענתה הנערה שהרבנית הפרישה חלה.

וכך התברר שאכן לא הופרש חלה מהעיסה, ונתקיים ברבינו מקרא שכתוב 'לא יאונה לצדיק כל און', ולא טעם ממה שנאפה ללא הפרשת חלה.

•

סיפר הרה"ח ר' יהושע יעקב מוילעדניק, שהבעל הבית שממנו שכר את דירתו הזמין פעם אליו אורח עני לשבת, ומחמת שלא היה בביתו די מקום ללינת האורח, ביקש מר' יהושע יעקב שיאחסנו למשך ליל השבת.

כשהגיע אליו האורח התחילו השניים לשוחח על דא ועל הא, עד שפח האורח וסיפר לו מעשה על רבינו זי"ע.

וכך אמר האיש: איך בין הויכט א ווילעדניקער [-גם אני ווילעדניקאי], וביאר את פשר דבריו, לאבי נולדו תשעה ילדים קודם שנולדת, אבל כולם מתו על פניו.

נסע אבי אל הרבי מוילעדניק ושפך לפניו את מר שיחו בדמעות שלישי, וביקש מרבינו שיברכו בזרע של קיימא שיחיה לאורך ימים ושנים טובות.

השיבו רבינו בלשון זו: אל תירא, מבטיח אני לך שיהיה לך בן שיאריך ימים ושנים, ואת שמו בישראל תקרא 'זאב' מכיון שאחת מאוזניו תהיה גדולה כאזנו של זאב היער. ובן זה ישלים את חסרונו של תשעת בניך – על ידי שיהיו לך ממנו תשעה נכדים.

והנה אני הוא אותו זאב שנולד מהבטחתו של רבינו, סיים האורח את סיפורו, וכאות ראייה לדבריו הפשיל את כובעו הגדול שהסתיר את אזנו הגדולה, כאשר חזו עיניו הצופיות של רבינו.

היה היה יהודי בשם ר' אברהם שואל מהעיר סלאוועשנע, ולו היה בית חרושת גדול ביערות נאזיראן לייצור עיטרן וזפת. פעם הגיעה השעה להפקת העיטרן בתום התהליך הממושך, אבל הפעולות וההכנות לא עלו יפה, והפועלים לא הצליחו למלא אף חבית עיטרן אחת לרפואה.

הדבר אירע ביום ערב שבת, ומנהל העבודה ר' דוד שלא היה סיפק בידו להגיע לסלאוועשנע ולהודיע לבעת הבית על התקלה, נשאר לשבות בבית החרושת שביער.

במוצאי שבת נפנה מיד ונסע להודיע לר' אברהם שואל. רק עשר פרסאות מפרידות בין סלאוועשנע לוילעדניק. ר' אברהם שואל החליט לנסוע לרבינו שיתפלל עבורו שתשרה הברכה במעשי ידיו, ולא יהיה כל עמלו ויגיעו לריק.

רבינו האזין לדברי ר' אברהם שואל ואמר לו, המתן קימעה בחוץ ובעז"ה אברכך. בעת ההמתנה התעניין אצלו הגבאי כמה חביות היו צריכות להיות מופקות באם הכל היה פועל כשורה, ענה לו הסוחר ארבעים חביות בערך. אה, הגיב הגבאי בהינף יד, כשתקבל את ברכתו של הרבי תוכל למלא ששים חביות ולא רק ארבעים.

כעבור שעה קלה פתח רבינו את דלת חדרו לקבלת הקהל, וכשנכנס הסוחר אל הקודש פנימה אמר לו רבינו: סע לחיים ולשלום, ובעז"ה הפקת העיטרן תהיה כראוי וכיאה.

ר' אברהם שואל נפרד מאושר ומעודד מרבינו, ובצאתו מהחדר שמע את רבינו צועק על הגבאי: מי ביקש ממך לומר לו ששים חביות?! אני רציתי להעניק לו ברכה בלתי מוגבלת, שיוכל למלא חביות אין ספור, והנה באת אתה עם ה'ששים חביות' שלך וקלקלת את הברכה. עתה לא יוכל למלא יותר מששים חביות.

למותר לציין שכן היה, ואף ששרתה הברכה בהפקת העיטרן למעלה מדרך הטבע, אך הופקו ששים חביות ואף לא חבית אחת יותר.

•

פעם קרה שרבינו לא הביא במשך שלשה ימים רצופים שום דבר מאכל לפיו. הגבאים חששו מאוד לשלומם של רבינו ולבריאותו. הביאו הגבאים לפניו לחמניה, וביקשו ממנו שיטעום ממנה וישיב את נפשו.

להצטרפות לרשימת התפוצה, ושליחת דברי
תורה או סיפורים מרבינו הק' ניתן לפנות
לכתובת sheiris2022@gmail.com

